

रूपमपि शोषयितुं न शक्तः ॥ कुंभोद्भवेन मुनिना मृचिरेव पीतः ॥ ८५ ॥ अ
 नेन मनुकूपेन केकेना मनवंचिताः ॥ निराक्षपांथनेत्रामृचिर्विलोपां सभू
 मिना ॥ ८६ ॥ कृतान्तस्य दूतीजरा कर्ममूलसमागत्सु बलीति लोकाः शृणु
 परस्त्रीपरद्रव्यविदां दूतां त्यजध्वं भर्जध्वं माकां नोपादारविन्दम् ॥ ८७ ॥ न
 न्दं न न्दं न कलिन्द नन्दिनी पारतारामवेहि वेतनम् ॥ पंचवाधऽथवाव
 राहिका नीवि वंधन विमोचनेऽसि कः ॥ ८८ ॥ शिवप्रसादोऽष्टककपादि
 नांप्रिया स्समः तस्य भूपगुमानयतने ॥ विलोक्य विद्वांसमनाग संतु
 धाजरीहरिं श्वेदक्षदेवदुर्कति ॥ ८९ ॥ जन्माद्यस्य यतो न्वयादितरतश्चा
 र्थस्वभिन्नः स्वराट् तैने ब्रह्महृदये आदिकवये मुख्यनियत्स्वरूपः ॥ ते
 जोवा ॥ रमदां यथा विनिमयोपत्रत्रिसर्जि म्पि वा धाम्ना स्वेन क्षुदानि
 दस्तु कुरु कंसस्य परं धीमहि ॥ ९० ॥ पंचवज्रजन्तु लुपेत सुपेत कृत्यं देवाय
 नो विरहकातर आजुहाव ॥ पुत्रेति तन्मयतया तद्वीर्ये नै दुस्तं सर्वं

त २८ मुनिमानतोस्मि ॥ ९५ ॥

श्रीगणेशाय नमः॥ सौमित्रिर्वदति विमोचयलंकां देहितं भुवनपते विने
 वकोशम्॥ इत्युक्तेरधुपतिराह वाक्यमेतद्विहीते करिष्यामि कुशे विवादः॥ १॥
 वाल्मीकेर्मुनिर्हस्यकवितावनचारिणः प्रशवन्नरामकथानादंकोनयातिपरा
 गतिम्॥ २॥ कुजेनं रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम्॥ आनुष्ठीकविताशाखावन्दे
 वाल्मीकिं कोकिलम्॥ ३॥ गिरौ समाकरा पमपूरनादं जगाद विद्याविदुषी कुमारम्॥
 पद्मेन कोऽयं बद्धोति प्रोक्षेद्दुस्वरः प्राश्वरोपदक्षि॥ ४॥ स्वयानिभक्षध्वज
 संभवा नोऽश्रुत्वानिनादं गिरिग करेषु॥ तमोरिविम्बप्रतिविम्बधारी विरोति
 कान्ते पवनप्रानाशः॥ ५॥ राजमाषनिभादन्ताः कर्णविन्यस्तपाराधः॥
 क्षरितिच्छन्तिराजेन्द्रकाब्जसाः प्रलोकप्रात्रवः॥ ६॥ इच्छंस्व चन्द्रगुणितं प्रा
 शिनासमेतं पद्माहतं युगहतं निहतं प्रारुषा॥ पच्छ्वितं प्रारुकरावसु
 ध्रुमदं जयन्तं च मरिचं तप्तं हिमं नरेण॥ ७॥ इच्छंस्व स्वाधिगुणितमाका
 शोदधिसंपुतम्॥ भूताक्षि प्रोषितं देववसुध्रुमं जीवहायनम्॥ ८॥ कुम्भस्तु

न्येसरसिनुहनुचामन्तरैरपाडैः ॥७॥ आवां कवीप्रकृतिराक्षिरो
 यौत्वां दृष्टमुत्सुकमतीमतिपुजभोज ॥ एकस्य वीरकरवीरपुरे निवासोऽ-
 स्य चारिभयवर्द्धनवर्द्धमाने ॥८॥ परकीये लुप्तकूपे च कूपमूढः करोति द-
 पुष्करिस्थं रापाचलुपापां पुष्करणीददाति यः ॥ सर्वफलं परस्यैव तत्पुङ्गव-
 ब्रजे च सः ॥९॥ परकीये तडगे च पंकमुद्धृत्य यो तस्मिन् जेत ॥ रेशुप्रमाणाव-
 चैव ब्रह्मलोके बसेन्नरः ॥१०॥ कश्चिद्दुर्जनं बहुवर्णं विचरन् च स्यो वस्यो वना-
 त्मवदनां वनितां वनाद्वा तं देवैर्यदि प्रदमुदी च्युतमुत्पित खनागामि-
 मां मदकलः सकलां वनाधि ॥११॥ वभुक्षितं किं न करोति पापं दीरा ज-
 नानिः कतुणा भवति ॥ आयाहि भद्रं प्रियदर्शनाय नगदुदत्तः पुनरेति
 कूपम् ॥१२॥ प्राप्तिदिवा करयो ग्रीहपोडनं गजदुर्गं जंगमयोरपि बंधनम् ॥
 मतिमत्तं च विदुः सदा रिदतामतिरहो वलवानिति मे मतिः ॥१३॥ योगेन चि-
 त्तस्य पदेन वाचामलशरीरस्य तु वैदिकेन ॥ योऽपि कर्तुं प्रवर्तमानो नापत-
 जलिंप्राञ्जलिरानतोऽस्मि ॥१४॥ सहसा विदधीत न क्रियामविवेकः परमा

पदापदम् ॥ अरातिः

जपप्रपारोरबुनन्दनस्य दूली कदम्बास्तमिते दिने रो॥ शशिप्रभं क्षत्रमुदीक्ष्य वा
लासूर्योदये रोदिति चक्रवाकः ॥१॥ पुस्तकीषु च पाविष्या परहस्तेषु यत्नम॥ कार्ये
कार्ये समुत्पन्ने साविधान् चतुर्दशम॥२॥ यदपि जन्मवभूवपयोनिधौ निव
सनं जगतीपतिमस्तके॥ तदपि नाथपुराकृतकर्मशापततिराहुमुखे खलु च न॥
मा॥३॥ मनसि वचसि काये पुण्यपीपूषपूस्तीस्त्रिभुवनसुधकारश्रीशक्तिः
प्रेरयन्तः॥ परगुरापरमाशान्पर्वती केत्यनिर्त्यनिजहृदिविकसन्तः संति
सन्तः कियन्तः॥४॥ ब्रह्महृदये योगी स्यात्सुरापश्यामदन्तकः॥ स्वस्तिहारी
तुकुनवी दुस्वर्मागुतल्यगः॥५॥ आपाति याति पुनरेति जलं प्रयाति पद्म
कुराशि विचिन्तति धुनोति पद्मो॥ उन्मत्तवभूमाति कूजति मुक्तकबाहुः का
नाविषागविधुरो निशि चक्रवाकः॥६॥ निद्राति स्नाति भुङ्क्ते चलति कचम
शौच्यत्यन्तरास्ते दीव्यत्यक्षे नुदारे न पुनरवसरो भूप आत्मा हि यः ॥
॥७॥ प्रभुशासनसकदधिकृतैर्विरितानां कारिदीनानां नान्यथा